

Başvuru Numarası : 2024/1402
Toplantı Tarihi/Sayısı : 12.03.2025/51
Karar Numarası : 2025/118
Başvuran : F.A.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Antalya Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın, aynı eylemi gerçekleştiren diğer mahpuslara herhangi bir işlem yapılmadığı halde odasının penceresindeki fens telinin açık olmasından dolayı kendisi hakkında tutanak tutulmasının haksızlık teşkil ettiği iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. Odasının penceresinde bulunan fens telinin odaya geldiği tarihte bir kısmının açık olduğunu ve 1 yıldan uzun süre açık kaldığını,

b. 2 ay önce bu sebeple kendisi hakkında tutanak tutulduğunu, farklı bir suç grubuna mensup mahpusların odalarının pencerelerindeki fens telleri de açık olmasına rağmen söz konusu mahpuslar hakkında tutanak tutulmayıp kendisi hakkında tutanak tutulmasının haksızlık teşkil ettiğini iddia etmektedir.

3. Muhatap Antalya Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle:

a. Mahpusların barındırıldığı odaların içindeki pencerelerinin iç bahçe olarak adlandırılan bölümlere bakmakta olduğu, iç bahçelerin odaların ışık almasını sağlamak üzere tasarlanan, duvarlarının üstünde sensörlü gergi teli ve jiletli tel gibi güvenlik önlemleri bulunmayan alanlar olduğu, odalar ve iç bahçeler arasında bulunan engellerin ise pencerelerdeki mevcut demir parmaklıklar ve fens telleri olduğu, fens tellerinin firarı engellediği gibi mahpuslar arasındaki malzeme alışverişini de engellemekte olduğu,

b. Kurumda herhangi bir suç grubuna ayrıcalık tanınmaksızın mevzuat çerçevesinde işlem gerçekleştirildiği, başvuranın mahpuslara karşı haksız bir şekilde farklı muamelede bulunduğu iddiasının gerçeği yansıtmadığı,

c. Başvuranın fens teline zarar verme eylemi neticesinde Kurumda güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından başvuran hakkında gerekli işlemlerin başlatıldığı ifade edilmektedir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından yazılı görüş sunulmamıştır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın *"Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı"* başlıklı 17'nci maddesine göre: *"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. (...) Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz (...)"*

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun *"Kurumun görevleri"* başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun'un *"Başvurular"* başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in *"Ön incelemenin yapılması"* başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasına göre: *"Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur (...)"*

9. Mezkûr Yönetmelik'in *"Karar türleri"* başlıklı 65'inci maddesine göre: *"(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."*

10. Mezkûr Yönetmelik'in *"Gerekçeli kabul edilmezlik kararı"* başlıklı 67'nci maddesine göre: *"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurularla ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."*

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlülerin hakları, tutulmanın kaçınılmaz sonucu olarak

ve suçun önlenmesi, disiplinin ve kurum güvenliğinin sağlanması gibi makul gerekçelere dayanarak ölçülülük ilkesine uygun biçimde sınırlandırılabilir (Anayasa Mahkemesi (AYM), *Turan Günana*, B. No: 2013/3550, 19/11/2014, para. 35).

14. Kötü muameleye maruz kalması nedeniyle mağdur olduğunu ileri süren kişilerin kötü muamele yasağı kapsamına giren ağırlıkta bir muamele görmüş olabileceklerini gösteren emare ve delil sunmaları gerektiğini belirtmek gerekir (AYM, *Beyza Metin*, B. No: 2014/19426, 12/12/2018, para. 45).

15. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "*İnfazda temel ilke*" başlıklı 2'nci maddesine göre: "*Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin kurallar hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanır.*"

16. Başvuran tarafından, farklı bir suç grubuna mensup mahpusların odalarının pencerelerindeki fens telleri de açık olmasına rağmen söz konusu mahpuslar hakkında tutanak tutulmadığı halde, odasının penceresinde bulunan fens telinin açık olduğu gerekçesiyle kendisi hakkında tutanak tutulmasının haksızlık teşkil ettiği iddia edilmiş ise de; başvuru konusu iddiayı temellendirecek yeterli emare ve bulgunun mevcut olmadığı, söz konusu iddianın soyut beyan niteliğinde kaldığı, bu doğrultuda başvuru konusu iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

17. Sonuç olarak yukarıda açıklanan nedenlerle Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 67'nci maddesi uyarınca başvurunun kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

12/3/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye